

Światło soboru

Cele katechetyczne – wymagania ogólne

- ukazanie powodów zwołania Soboru Trydenckiego oraz jego głównych postanowień;
- przedstawienie życia św. Karola Boromeusza.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- wylicza powody zwołania Soboru Trydenckiego;
- wylicza, w jaki sposób Kościół odpowiedział na nękające go problemy poprzez uchwały Soboru Trydenckiego;
- swoimi słowami opisuje życie i działalność św. Karola Boromeusza;
- wskazuje rolę św. Karola Boromeusza.

Pojęcia i postaci

renesans, Sobór Trydencki, reformacja, św. Karol Boromeusz.

Wartości

wierność, modlitwa, życie konsekrowane, jedność.

Metody i środki

pogadanka, miniwykład, praca w zeszycie, prezentacja multimedialna, referat, wyszukiwanie informacji w internecie, praca plastyczna.

Propozycja realizacji

Modlitwa na rozpoczęcie

Modlitwa za osoby konsekrowane

Boże, Ty dajesz natchnienie do dobrego i pomagasz je urzeczywistniać, prowadź drogą wiecznego zbawienia naszych braci i siostry, którzy dla miłości Twojej porzucili wszystko i oddali się Tobie. Spraw, aby naśladowując Chrystusa, wiernie wypełniali śluby oraz służyli Tobie i braciom w duchu ubóstwa i pokorze serca. Spraw, aby mieli ducha jedności i zachęcając się wzajemnie do pełnienia dobrych uczynków, przez święte życie byli prawdziwymi świadkami Chrystusa. Amen.

<https://stacja7.pl/modlitwa/3-modlitwy-ktorymi-wesprzesz-duchownych/> (dostęp: 10.04.2021).

Cele lekcji. Nauczyciel podaje cele w języku ucznia: będę znał powody zwołania Soboru Trydenckiego; będę wiedział, jak Kościół odpowiedział na problemy poprzez uchwały soborowe; będę umiał opisać życie św. Karola Boromeusza; będę wiedział, jaką rolę odegrał św. Karol Boromeusz.

Metoda – pogadanka. Nauczyciel rozpoczyna lekcję od pogadanki dotyczącej zmian, jakie dokonują się w świecie. Należy ukazać, że zmiany w ludzkich społecznościach dokonywały się zawsze. Na tablicy można wypisać, co zmieniano się na przestrzeni dziejów, aby lepiej zobrazować to uczniom. Nauczyciel powinien wskazać, poprzez nawiązanie do poprzedniej lekcji i teorii heliocentryzmu, że nie należy oceniać przeszłości kategoriami czasów obecnych. To, co dla nas jest oczywiste, w przeszłości było dopiero odkrywane. Podobnie ludzie z przyszłości mogą ocenić naszą wiedzę jako ubogą. Jednak w każdym czasie ludzie są ludźmi, mają swoje ambicje, marzenia i plany. Ponieważ świat się stale zmienia, a zmiany te często odbijają się na życiu religijnym ludzi, Kościół również musi się zmieniać. Nauczyciel powinien wskazać, że istnieją dwa główne powody zmian dokonujących się w Kościele:

- zmieniająca się mentalność ludzi, do której należy dostosować sposób głoszenia Ewangelii,
- w pewnych momentach historycznych ludzie odchodzą od Bożego nauczania tak dalece, że istnieje konieczność podjęcia decyzji i działań, które będą temu przeciwdziałać.

Czasy renesansu związane były z odchodzeniem ludzi od Kościoła. Kościół dręczony był przez wewnętrzne problemy, które stały się czynnikami prowadzącymi do reformacji. Coraz częściej pojawiały się głosy dotyczące konieczności zwołania soboru.

Metoda – miniwykład. Nauczyciel przedstawia uczniom najważniejsze informacje dotyczące Soboru Trydenckiego. W trakcie wykładu uczniowie zapisują odpowiedzi na poniższe pytania:

- A. Dlaczego wprowadzono nakaz przebywania biskupów na terenie swoich diecezji i wizytowania parafii?
- B. Ile lat trwały studia w seminarium duchownym?
- C. Jaki był cel opracowania katechizmu?
- D. Dlaczego ujednociono język i sposób sprawowania liturgii?
- E. W jakich latach obradował Sobór Trydencki?
- F. W jaki sposób odniesiono się do reformacji na Soborze Trydenckim?

Metoda – praca w zeszycie. Podsumowując tę część lekcji, nauczyciel mówi, że aby Kościół mógł się odnawiać, a ludzie pamiętali, do czego są powołani, potrzebna jest modlitwa.

Uczniowie wykonują ćwiczenie 1 z podręcznika. Po skończonej pracy uczniowie odczytują ułożone przez siebie modlitwy. Nauczyciel może nagrodzić ich odpowiedzi plusami lub ocenami.

Metoda – prezentacja multimedialna / referat / wyszukiwanie informacji w internecie. Nauczyciel przybliży klasie postać św. Karola Boromeusza. Proponuje się trzy metody, do wyboru przez nauczyciela:

1. Prezentacja multimedialna dotycząca św. Karola Boromeusza. Nauczyciel przedstawia podstawowe informacje dotyczące tego świętego.
2. Referat – wygłoszony przez uczniów (na dodatkową ocenę). Pracę tę nauczyciel winien zadać z odpowiednim wyprzedzeniem, aby uczniowie zdążyli z przygotowaniem do wystąpienia. Uczniowie mogą ubogacić swój referat o prezentację. W takim przypadku należy zaznaczyć, że może ona liczyć do 6 slajdów.
3. Wyszukiwanie informacji w internecie. Jeśli uczniowie dysponują dostępem do internetu (a zazwyczaj tak jest), mogą pojedynczo lub w grupach przygotować w zeszytach krótką notatkę o św. Karolu Boromeuszu. Nauczyciel powinien jednak zaznaczyć, że musi to być praca twórcza. Proste przepisanie znalezionych w internecie tekstów nie jest dobre.

W zależności od obranej metody nauczyciel sprawdza wyniki pracy i podsumowuje tę część lekcji.

Metoda – praca plastyczna. Uczniowie mają za zadanie zaprojektować medal im. św. Karola Boromeusza, który byłby wręczany osobom szczególnie zasłużonym dla Kościoła. Praca może zostać wykonana dowolną techniką. Nauczyciel poddaje uczniom różne pomysły – granice medalu można narysować na kartce, wewnątrz może zostać wypełnione kształtami wykonanymi z modeliny lub plasteliny; można również wykonać medal z samoschnącej modeliny lub innego rodzaju samoutwardzalnej glinki, który następnie zostanie odbity na kartce.

Podsumowanie lekcji

Nauczyciel podsumowuje lekcję. Pomocne mogą być pytania:

- A. Dlaczego zwołano Sobór Trydencki?
- B. W jaki sposób uchwały soborowe odpowiedziały na problemy ówczesnego Kościoła?
- C. Kim był św. Karol Boromeusz?
- D. Jaką rolę odegrał św. Karol Boromeusz?

Modlitwa na zakończenie

Modlitwa za Kościół święty

Boże, w Opatrzności swojej postanowiłeś rozszerzyć królestwo Chrystusa na całym świecie i wszystkim ludziom dać uczestnictwo w zbawczym odkupieniu. Spraw prosimy, aby Twój Kościół powszechny jako sakrament zbawienia ukazywał i urzeczywistniał tajemnicę miłości Twojej do ludzi. Niech Kościół Twój stale się odnawia, uświęca i umacnia. Niech rozwijają się w nim i trwają do końca nienaruszona wiara, świętość obyczajów, wzajemna miłość i prawdziwa pobożność. Jak nieustannie karmisz go słowem i ciałem Twojego Syna, tak nie przestań kierować nim troskliwie, aby ożywiony duchem ewangelicznym i apostołskim pociągał wszystkich do Ciebie i prowadził do jedności w Twojej służbie. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

<http://ordo.pallotyni.pl/index.php/naboestwa-i-modlitwy/modlitwy-za-kaplanow/189-modlitwa-za-kosciol-swiety> (dostęp: 11.04.2021).

Praca domowa

Z podręcznika.

Alternatywnie: Uczniowie mają sobie wyobrazić, że piszą książkę o św. Karolu Boromeuszu. Mają podzielić ją na cztery rozdziały, każdemu nadać tytuł i wykonać do niego ilustrację.

Korelacja z edukacją szkolną

- język polski – tworzenie wypowiedzi;
- język nowożytny – słownictwo religijne;
- historia – tzw. złoty wiek w Polsce na tle historii Europy, początki Rzeczypospolitej Obojga Narodów.